

Clár an Champa Samhraidh
Lámhleabhar na Múinteoirí

Clár an Lámhleabhair

1. Réamhrá
2. Creat ginearálta agus treoirphrionsabail Chlár an Champa Samhraidh
  - a. Creatchlár an Champa
  - b. Critéir do gach ceann de na ceithre réimsí
3. Campa Samhraidh a Phleanáil
  - a. Róil agus freagrachtaí
  - b. Daltaí a aithint agus a roghnú
  - c. Polasaithe scoile
  - d. An deontas
  - e. Campa a reachtáil
4. Tuairimí praiticiúla chun tacú le teagasc agus foghlaim éifeachtach ar bhealach spraiúil
  - a. Feidhmiú na gceithre phrionsabal
  - b. Modholaíochtaí chun teanga a fhoghlaim
  - c. Tionól agus Scaipeadh
  - d. Am Lóin
  - e. Féach agus Abair
  - f. Timpeallachtaí Foghlama
  - g. Rannpháirtíocht tuismitheoirí
  - h. Cuairt ar an leabharlann
  - i. Gníomhaíochtaí chun an fhoireann a neartú
  - j. Measúnú
5. Oiliúint
6. Meastóireacht ar Champaí Samhraidh
7. Treoir bhreise do mhúinteoirí

Ba mhaith linn ár mbuíochas a ghabháil le St. Joseph's National School, Tom Bellew Avenue, Dundalk, Co. Louth as ucht na grianghrafanna atá sa lámhleabhair seo

Aidhm

Is í aidhm Chláir an Champa Samhraidh ná eispéiris oideachasúla luachmhara a sholáthar do dhaltáí, a chothaíonn muintearas, cruthaitheacht agus muinín ina bhfoghlaím.

Réamhrá

Go raibh maith agat as smaoineamh ar Champa Samhraidh a reachtáil i do scoil. Beidh difríocht bheag ag baint leis an gclár i mbliana. I 2016, rinne an Rannóg Oideachas Muinteoírí (TES) athbhreithniú cuimsitheach ar Chlár na gCampaí Samhraidh a chirtear ar fáil i níos mó ná 70 scoil gach samhradh. Is iad na scoileanna atá incháilithe ná iad siúd a fhaigheann deontais bhreise mar thoradh ar a bpáirtíocht sa straitéis DEIS (Comhionannas Deiseanna a Sholáthar i Scoileanna). Ag eascairt ón athbhreithniú seo, beidh aon fhealsúnacht, uileghabhálach amháin mar bhonn leis na *Campaí Samhraidh* nó *Summe Camps*. Beidh, áfach, dhá bhéalach éagsúl do na foirmeacha iarratais, mar a bhí i gcónaí: déanfaidh Ionad Oideachais na hUaimhe na campaí trí Bhéarla a riar agus déanfaidh Ionad Oideachais Bhaile Átha Cliath Thiar *Campaí Samhraidh* trí Ghaeilge a riar. Déanfar na hiarratais a chomhlánú i dteanga an champa.

Tá an Clár an Champa Samhraidh athdheartha chun scoileanna a thacú agus a spreagadh le leas a bhaint as na modhanna teagaisc, foghlama agus measúnaithe is fearr atá acu chun eispéiris foghlama ardcháilíochta a sholáthar do dhaltáí i seomraí ranga agus i dtimpeallachtaí lasmuigh. Creidimid gur fearr a fhoghlaimíonn daltaí má bhíonn siad páirteach go gníomhach sa phróiseas foghlama agus má chruthaíonn siad nasc idir na rudaí a fhoghlaimíonn siad ar champa agus na heispéiris foghlama a bhíonn acu ar scoil.

Cuirfidh an campa le folláine agus le muintearas na ndaltaí. Mothóidh na daltaí gnóthachtáil chomhroinnte faoi dheireadh an champa. Tá an clár athchóirithe ionas go gcuirfear ar chumas daltaí ionchur níos fearr a bheith acu ina mbíonn á fhoghlaim acu agus sa tslí ina mbíonn siad ag foghlaim. Ba chóir tuismitheoirí agus caomhnóirí a mhealladh chun tacú leis an gcampa ar bhealaí bríocha agus idirghníomhacha.

Mar a tharlaíonn i gcónaí, leagfar béim láidir sna campaí ar Mhatamaitic agus ar fhoghlaim teanga, pé acu Gaeilge nó Béarla, ar bhealach spráúil idirghníomhach. Is eocharphrionsabal é seo i gCuraclam Teanga na Bunscoile 2015.

Creat ginearálta agus treoirphrionsabail Chlár an Champa Samhraidh

Creatchlár an Champa

Beidh dearadh agus soláthar na gCampaí Samhraidh uile, i mBéarla agus i nGaeilge araon, treoraithe ag ceithre réimsí an chlár agus na ceithre phrionsabal uileghabhálach mar bhunchloch acu.

Critéir do gach ceann de na ceithre réimsí

Bí cinnte go mbíonn na critéir seo a leanas mar threoir agat nuair a bhíonn an campa á phleanáil agus á sholáthar. Beidh siad in úsáid chun scoileanna a roghnú agus mar bhonn eolais do mheastóireachtaí na gcigirí ar an soláthar ar champaí samhraidh.

Critéir do Thorthaí an Fhoglaimeora
<ul style="list-style-type: none">
- Tá siad bainteach go díreach le riachtanais aitheanta na ndaltaí sa teanga agus/nó sa Mhatamaitic
- Bíonn daltaí ag caint faoina bhfoghlaim le tuiscint agus machnamh
- Bíonn daltaí spreagtha mar fhoglaimeoirí agus mothaíonn siad go bhfuil ag éirí leo
- Déantar naisc chiallmhara a chruthú idir na torthaí foghlama pleanáilte agus obair na scoile
- Déanann na múinteoirí monatóireacht agus measúnú cuí ar thorthaí foghlama na ndaltaí
Critéir d'Eispéiris Foghlama Spráúla
Tá na daltaí: <ul style="list-style-type: none">
- an-ghafa i ngníomhaíochtaí spreagthacha agus spráúla

<ul style="list-style-type: none"> - gníomhach, ag obair go comhoibríoch agus i mbun tascanna atá cuí-dhúshlánach - gafa i ngníomhaíochtaí chun gnáthfhadhbanna laethúla a réiteach - curtha ar a gcumas úinéireacht agus freagracht a ghlacadh ar a bhfoghlaím
Critéir do Bhainistíocht an Champa
<p>Cinnteoídh eagarthóirí an champa go mbíonn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ról ag an bpríomhoide, ag comhordaitheoir an TBSP (HSCL), ag múinteoirí agus daltaí i bpleanáil an champa - timpeallacht foghlama ordúil, shlán, shábháilte agus shláintiúil leagtha amach - riachtanais na ROS maidir le Cosaint Leanáí agus réimsí polasaí eile comhlíonta - lánfhreastal agus poncúlacht cothaithe gach lá sa champa, go bhfoilsítear na straitéisí - an leas is fearr á bhaint as maoiniú atá tugtha chun foghlaim daltaí a thacú agus a shaibhriú - an fhoireann ag pleanáil go laethúil chun eispéiris foghlama ardcháilíochta a sholáthar - deiseanna don rannpháirtíocht bhríoch curtha ar fáil do thuismitheoirí agus don phobal
Critéir don Úsáid ar Thimpeallachtaí Foghlama Éagsúla
<p>Timpeallachtaí foghlama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - téann siad níos faide ná an seomra ranga - bunaithe ar fhiosrúchán agus ar thaithí - bíonn fócas soiléir acu ar an sprioctheanga agus torthaí foghlama

Campa Samhraidh a Phleanáil

Tá saoirse ag an scoil díriú ar an gcóhórt leanáí a shíleann siad a oireann agus aird á tabhairt acu ar thábhacht na luath-idirghabhála agus ar riachtanais aonair na ndaltaí. Is féidir le scoileanna áiteanna a chur ar fáil ag aon aois raon. Tabhair aird nach bhfuil daltaí a bheidh ga fágáil Rang 6 incháilithe le freastal ar na Campaí.

Is do scoil a dhéanfaidh an cinneadh maidir le dearadh an Champa Samhraidh, bunaithe ar riachtanais do dhaltaí. Tá an clár maoinithe le díriú ar mhíbhuntáiste oideachasúil agus sóisialta. Tá sé i gceist go gcuideodh sé le daltaí a bhfuil deacrachtaí sóisialta nó acadúil acu sa litríocht nó san uimhearthacht agus a mbeadh buntáiste le fáil acu ó Champa Samhraidh seachtaine le cóimheas an-íseal idir daltaí agus múinteoir. Is é an cóimheas idir daltaí agus múinteoir a bheidh i bhformhór na gcampaí ná 1:12 le móriomlán 36 dalta. Is féidir, áfach, le scoileanna a bhfuil suas le 8 múinteoir príomhshrutha acu cur isteach ar Champa Samhraidh ina mbíonn 2 mhúinteoir agus 24 dalta (cóimheas 1:12 fós ann). Mar mhalairt, is féidir le dhá scoil nó níos mó dul i mbun oibre le chéile agus cur isteach ar champa samhraidh le triúr múinteoir agus 36 dalta.

Ar dtús, seo roinnt ceisteanna ar chóir breathnú orthu nuair a bhíonn campa á phleanáil:

1. Cad iad sainriachtanais fhoghlama mo dhaltaí?
2. Cé na heispéiris foghlama spráúla a thacóidh le riachtanais na ndaltaí?

3. Cé na timpeallachtaí foghlama éagsúla is féidir a úsáid chun an fhoghlaim a bheith taitneamhach?
4. Conas mar a dhéanfar foghlaim na ndaltaí a mhonatóireacht agus a mheas?

Róil agus freagrachtaí

Freagrachtaí an Bhoird Bhainistíochta

- Gach socrú is gá ar a n-áirítear árachas, cóiríocht chuí, múinteoirí cáilithe ón fhoireann a cheapadh agus a íoc, agus a dheimhniú go sásaíonn an tionscnamh na dualgais reachtúla, cánach agus fostaíochta eile atá riachtanach.
- Maoirsiú airgeadais an champa
  - Caiteachas an deontais ar íocaíochtaí údaraithe amháin
  - taifid agus admhálacha bunaidh coimeáda
  - tuairisc ullmhaithe ar an gcampa a thugann deimhniú ar thinrimh agus ar ioncam agus caiteachas
- Déantar polasaithe scoile a leasú, (más gá), agus a chur i bhfeidhm
- Tá bearta leordhóthanach maidir le cosaint leanaí i bhfeidhm don champa samhraidh agus tá nósanna imeachta soiléire tuairiscithe ann lena chinntiú go ndéantar tuairiscí ar bith ar inní faoi chosaint leanaí a thagann chun cinn laistigh de ghníomhaíocht nó den tseirbhís sin de réir riachtanais ábhartha Threoir Náisiúnta Chosaint Leanaí 2017 agus an tAcht um Leanaí chun Tús, 2015. Áirítear nósanna imeachta dá leithéid nósanna imeachta soiléire le cinntiú go gcoimeádtar an DLP ar an eolas go cuí maidir le haon inní maidir le cosaint leanaí a thagann chun cinn laistigh de ghníomhaíocht nó den tseirbhís lena mbaineann.
- De réir an Achta um Chosaint Leanaí, 2015, tógann measúnú riosca agus Ráiteas um Chosaint Leanaí na scoile aon ghníomhaíocht nó seirbhís den sórt sin san áireamh agus na rioscaí díobhála a shainaitheann agus na nósanna imeachta atá i bhfeidhm chun na rioscaí sin a bhainistiú.

Freagrachtaí an phríomhoide i ndlúth-chomhpháirt leis an gcomhordaitheoir TBSP (HSCL)

- Treoiríonn agus déanann moltaí maidir le roghnú daltaí
- Oibríonn i gcomhpháirt le foireann chun an campa a phleanáil
- Deimhníonn go mbíonn foghlaim na ndaltaí ceangailte le hobair na scoile
- Cruthaíonn deiseanna d'fhoireann an champa/do rannpháirtithe chun torthaí a roinnt le pobal na scoile i rith na bliana

Freagrachtaí múinteoirí na gcampaí

- Roghnú daltaí, i gcomhairle leis an bpríomhoide agus leis an gcomhordaitheoir TBSP (HSCL)
- Coimeádtar an cóimheas múinteoir/daltaí ag 1:12

- Gach múinteoir tiomanta do sheachtain iomlán an champa
- A dheimhniú go gcomhlíontar critéir an chreata don champa
- A dheimhniú gur í an Ghaeilge amháin an teanga chumarsáide ar na campaí Gaeilge

Daltaí a aithint agus a roghnú

- Na daltaí is mó a bhfuil gá acu
  - riachtanais oideachais nó shóisialta
  - bunaithe ar thorthaí measúnaithe
  - tábhacht na luath-idirghabhála curtha san áireamh
  - aois-chohóirt curtha san áireamh
  - gach rang incháilithe, seachas an rang 6 reatha atá ag críochnú
- Coimeádtar liosta teagmhasach daltaí lena chinntiú go mbíonn an líon daltaí is gá ag freastal ar an gcampa gach lá
- Cloítear le clár ama an champa a cuireadh isteach. I gcúinsí eisceachtúla, caithfear socruithe riachtanacha a chur in iúl láithreach don ionad oideachais ábhartha.
- Comhlíontar an bhileog tinrimh oifigiúil gach lá.

Polasaithe Scoile

- Beidh ar scoileanna a bpolasaithe maidir le Cosaint Leanaí, Sláinte & Sábháilteacht, Frithbhulaíocht, Iompar agus Teagmhais Chriticiúla agus Polasaí Ithe Folláin a chur i bhfeidhm ar an gCampa Samhraidh. Caithfidh cóipeanna de na polasaithe seo a bheith ag gach múinteoir agus ba chóir dóibh a bheith ar fáil don athbhreithniú.
- Caithfidh ainm an Teagmhálaí ainmnithe (DLP) agus an Ráiteas maidir le Sábháilteacht Leanaí a bheith ar taispeáint go soiléir in aice leis an mbealach isteach chun na scoile a bhíonn in úsáid don champa.
- Caithfear na riachtanais seiceála a chomhlíonadh do thuismitheoirí agus do bhaill den phobal a mbeidh páirt acu in obair an champa agus caithfear iad a chur ar an eolas faoi na polasaithe agus na nósanna imeachta ábhartha. Caithfear a chur in iúl dóibh freisin go bhfuil Ráiteas maidir le Sábháilteacht Leanaí i bhfeidhm le linn ghníomhaíochtaí an champa samhraidh.
- Caithfidh oifigeach sláinte agus sábháilte ainmnithe a bheith ar fáil ar an láthair le linn an champa agus ainmnithe ar an ndoiciméad polasaí ábhartha.

An Deontas

Beidh deontas ar fáil mar seo a leanas:

- €900 (móriomlán) do gach múinteoir (réamhphleanáil, iarphleanáil agus riarachán san áireamh)
- €6 in aghaidh an lae do gach dalta i leith na gcostas ar nós lóin, acmhainní srl.

Eiseoidh íocaíocht leictreonach ó NEC/DWEC (Ionad Oideachais na hUaimhe/Áth Cliath Thiar) chuig cuntas bainc na scoile i ndá chuid, eisofar 90% den deontas

caipitíochta sula dtosaíonn an tionscnamh. Nuair a bhíonn an tionscnamh críochnaithe, eisofar aon íocaíochtaí a bhíonn fós gan íoc. Má bhíonn na rátaí freastail faoi bhun 90%, déanfaidh an tIonad Oideachais ábhartha aon mhaoiniú caipitíochta nach gá a fhorchúiteamh. Níl aon deontais eile ar fáil.

Campa a reachtáil

- Beidh gach campa ar siúl ar feadh cúig lá, ó Luan go hAoine iniatach
- Tosaíonn na campaí ag am nach luaite ná an chéad Luan i mí Iúil agus caithfear iad a bheith críochnaithe faoin dara hAoine is deireanaí i mí Lúnasa
- Déanfar na gníomhaíochtaí a reachtáil ar feadh 22.5 uaire thar thréimhse seachtaine
- Ba chóir don champa tosú faoi 10 a'chlog ar a dhéanaí
- Caithfear ceithre huair a'chloig teagaisc a sholáthar gach lá
- Mar aon leis an gceithre huair a'chloig teagaisc, cuirfear 30 nóiméad ar fáil gach lá do thréimhse lóin /do bhriseadh ina mbeidh lán-fheitheoireacht
- Comhlíontar an bhileog tinrimh oifigiúil gach lá
- Ba chóir lón sláintiúil a chur ar fáil, i gcomhairle leis na daltaí
- Gaeilge amháin a bheidh mar theanga teagaisc i gcampaí a bhíonn ag feidhmiú trí Ghaeilge
- Beidh cuairt ar an leabharlann mar chuid de gach campa
- Má chuirtear bricfeasta ar fáil, ní chuirfidh sé as don cheithre huair a'chloig teagaisc.

Tuairimí praiticiúla chun tacú le teagasc agus foghlaim éifeachtach

Feidhmiú na gceithre phrionsabal

Tarlaíonn foghlaim teanga ar bhealach spráúil, idirghníomhach.	Bíonn na daltaí mar chomhdhearthóirí ar an gCampa Samhraidh.
<p><i>Déantar eispéiris foghlama a phleanáil agus a acmhainniú go cúramach, ag baint an leas is fearr as rannpháirtíocht na ndaltaí le na múinteoirí, a bpiaraí agus a dtuismitheoirí</i></p> <p>Fócas ar an sprioctheanga</p> <p>Teagasc follasach na teanga nua</p> <p>Aistear, Drámaíocht, amhránaíocht le chéile</p> <p>An timpeallacht lasmuigh a úsáid - conair, treodóireacht, cuardaigh, turasanna allamuigh, picnicí</p> <p>Gníomhaíochtaí comhoiritheacha: an lón a ullmhú le chéile, cócaireacht, turgnaimh,</p>	<p><i>Cuirtear spreagadh agus tacaíocht ar fáil do dhaltaí chun cuidiú leo an campa a dhearadh, fáilte roimh ionchuir ó thuismitheoirí freisin</i></p> <p>An chéim réamh-thogra:</p> <p>Déantar tuairimí a éileamh ón nbobal daltaí (coistí/comhairle na ndaltaí)</p> <p>Tréimhse an dearaidh:</p> <p>Fócas-ghrúpa, suirbhé, plé oscailte le spriocdhaltá agus le tuismitheoirí</p>

<p>fiosrúcháin, obair cheirde, múnlaí, dearadh-agus-déanamh</p> <p>Cuairteanna struchtúrtha ar an leabharlann; leabharlann scoile</p> <p>An úsáid is fearr as tionól agus scaipeadh chun an fhoghlaim a phlé, a athmhachnamh, a chur i láthair agus a roinnt i suíomh pobail</p> <p>An fhoghlaim a léiriú do thuismitheoirí agus do phiaraí-taispeántais, láithreachtaí, dráma ag am tionóil/scaipthe, Aoine i ndiaidh lóin</p>	<p>Soláthar an Champa:</p> <p>Múinteoirí, ar bhonn leanúnach</p> <p>Na hionchais foghlama a roinnt agus a aontú gach lá</p> <p>Foghlaim na ndaltaí a dhaingniú ag deireadh gach ceachta.</p> <p>Athbhreithniú ar fhoghlaim a éascú ag deireadh an champa</p>
<p>Is léiriú agus tionchar iad an fhoghlaim, an teagasc agus an measúnú ar chleachtas na scoile.</p>	<p>Bíonn folláine agus muintearas na ndaltaí go lárnach i ndearadh agus i soláthar an champa</p>
<p><i>Déanann an campa obair na scoile a chomhlánú agus a leathnú trí naisc bhríocha a chruthú idir an dá cheann.</i></p> <p>Baintear úsáid as eilimintí éifeachtacha den chleachtas scoile ar nós modheolaíochtaí teagaisc agus measúnaithe.</p> <p>Baintear úsáid as modheolaíochtaí chun tacú leis an bhfoghlaim i ngrúpaí beaga</p> <p>Tugtar modheolaíochtaí rathúla an champa ar ais sa seomra ranga sa bhliain dar gcionn</p> <p>Nuair a chruthaítear bonnlíne shimplí agus measúnuithe ag deireadh an champa beidh siad seo mar bhonn eolais d'fhócas an churaclaim sa scoil</p> <p>Cruthófar deiseanna do dhaltaí a bhfoghlaim a roinnt leis an scoil/rang, m.sh. ag na tionól</p>	<p><i>Mothaíonn na daltaí roghnaithe an luchtáir a bhaineann le hobair foirne agus le comhionannas le linn tréimhse sn champa.</i></p> <p>Fócas ar mhuintearas a thógáil trí chomharchluichí neamh-iomaíocha</p> <p>Spriocanna a aithint i dteannta a chéile</p> <p>Timpeallacht an champa teolaí, spráúil, fáilteach</p> <p>Amhrán an champa</p> <p>Fógra fáilteach don champa ag doras na scoile</p> <p>Dearbhaithe, fógraí WOW laethúla, nótaí spreagthacha do dhaltaí, boscaí mianta</p> <p>T-léine, caipín, buidéal uisce, peann luaidhe an champa</p> <p>Fócas ar fhoghlaim ghníomhach i dtascanna agus cluichí grúpa, foirne, beirte agus campa uile</p> <p>Daltaí a mhealladh chun gluaiseacht lasmuigh dá gcompord</p>

Modheolaíochtaí chun teanga a fhoghlaim

Is é an cur chuige cumarsáideach a bhfuil aitheantas aige go hidirnáisiúnta an cur chuige is éifeachtaí chun teanga a fhoghlaim. Is é an Cur Chuige Cumarsáideach an pointe tosaigh is fearr chun na torthaí foghlama is airde a bhaint amach.

Tionól agus Scaipeadh

Cruthaíonn na hamanna tionóil agus scaipthe (tús agus deireadh an lae) deiseanna luachmhara do mhúinteoirí, do dhaltáí agus do thuismitheoirí bualadh le chéile, beannú dá chéile agus comhlúadar pobail agus comhchuspóir a roinnt. Ócáidí leanúnacha iad seo do dhaltáí chun amhráin an champa a chanadh, a mianta agus a n-ionchais foghlama a roinnt, a ngnóthachtálacha a léiriú agus páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí chun an fhoireann a neartú.

Am Lóin

Is deis an-oiriúnach é am lóin chun na páistí a bheith páirteach sa rogha bia agus iad a bheith gafa i bpeanáil an bhiachláir, agus an bia a ullmhú, a ordú agus a roinnt mar aon leis an mbord a leagadh agus glanadh suas. Is féidir leis na múinteoirí cuidiú leis na daltaí trí na suíomhanna a mhúnlú. Baineann múinteoirí leas as na suíomhanna seo d'fhoghlaim teanga chun tacú tuilleadh le daingniú scileanna cumarsáide na ndaltaí.

Féach agus Abair

Is féidir le 'féach agus abair' nádúrtha cur go mór leis an gcampa. Is iad na thuismitheoirí agus baill an teaghligh an lucht éisteachta nádúrtha don cheiliúradh seo ar ghnóthachtáil na ndaltaí. Ní cóir aon ró-chleachtadh a dhéanamh do seo ná an iomad ama a thógaint ó ghnáth ghníomhaíochtaí an champa, ach ba chóir go n-eascródh sé gan dua ó na gníomhaíochtaí laethúla mar léiriú béil, ceoil, súl ar ghníomhaíochtaí an champa. Ní cóir don "féach agus abair" tarlú ach san uair a' chloig dheireanach ar an lá deireanach den champa mar ócáid cheiliúrtha ar chríoch sásúil an chúrsa.

Timpeallachtaí Foghlama

Déanfar machnamh cúramach ar raon timpeallachtaí foghlama laistigh agus lasmuigh a chur san áireamh:

- A bhíonn fáilteach agus compordach
- A chothaíonn an chruthaitheacht
- A chruthaíonn spás do dhaltáí a bheith gníomhach
- A chothaíonn an fhorbairt ar scileanna sóisialta agus ar scileanna réiteach fadhbanna

Roinnt samplaí: Clós agus timpeallacht na scoile, ionaid ghlasa go háitiúil, leabharlann na scoile, halla na scoile, an seomra ilúsáide, seomra *Aistear*, seomra ríomhairí, seomra foirne, seomra na dtuismitheoirí, pasáistí mar aon le seomraí ranga.

Rannpháirtíocht thuismitheoirí

Ba chóir do Chlár an Champa Samhraidh iarracht a dhéanamh thuismitheoirí a bheith páirteach a mhéid agus is féidir. D'fhéadfadh siad seo a leanas cuidiú:

- Cruinnithe a eagrú do thuismitheoirí, iad a chur ar an eolas faoi théama an champa
- Liostaí leabhair léitheoireachta atá ar fáil ina leabharlann a chur ar fáil dóibh chun cuidiú leo leanúint ag cur leis na scileanna léitheoireachta i rith an tsamhraidh
- Roinnt gníomhaíochta a mholadh a d'fhéadfadh siad a úsáid sa bhaile
- Cuireadh a thabhairt do theaghlaigh féachaint agus insint, agus deiseanna a thabhairt do dhaltaí chun a ngnóthachtálacha a léiriú
- Le linn imeachtaí, leabhair, irisleabhair nó ábhair litearthachta/ uimhearthachta eile a chur ar fáil mar dhuaisianna
- Gníomhaíochtaí spraiúla a óstáil ina mbíonn páistí agus teaghlaigh ag obair le chéile ar ghníomhaíochtaí spraiúla curaclaim
- Cuireadh a thabhairt do theaghlaigh teacht leis na páistí chuig an ócáid leabharlainne

Cuairt ar an leabharlann

Is gné riachtanach den Chlár Campa Samhraidh an chuairt ar an leabharlann. Caithfear é seo a eagrú i bhfad roimh don champa tosú chun an rath is fearr a bhaint as. Ba chóir do na múinteoirí a bheidh páirteach bualadh leis an leabharlannaí áitiúil chun an chuairt a phleanáil bunaithe ar théamha agus ar theanga an Champa Samhraidh agus ar aoiseanna agus ar réimsí speiseanna na ndaltaí. Moltar go dtarlaíonn na cuairteanna sa dara leath den lá. Tugann sé seo deis do réamhchuireadh teagaisc agus foghlama agus cruthaíonn sé deis freisin do thuismitheoirí cuairt a thabhairt ar an leabharlann nuair a bhíonn na daltaí á bhailiú acu. Tapaíonn roinnt leabharlanna an deis seo chun cuidiú le thuismitheoirí ballraíocht a bheith acu sa leabharlann agus is féidir bróisiúir a thabhairt dóibh ar na gníomhaíochtaí agus na himeachtaí a bheidh ag tarlú i rith an tsamhraidh dá bpáistí.

Gníomhaíochtaí do neartú foirne

Cruthóidh gníomhaíochtaí do neartú foirne deiseanna do dhaltaí scileanna a fhoghlaim ar nós obair fhoirne, comhoibriú, smaointeoireacht chruthaitheach, rannpháirtíocht chomhoibríoch, scileanna sóisialta agus tabharfaidh sé deis do dhaltaí caidrimh a chothú lena chéile. Tá an saibhriú ar scileanna cumarsáide na ndaltaí sa sprioctheanga go lárnach in éiteas Chlár na gCampaí Samhraidh.

Measúnú

Bainfear úsáid as eolas ar mheasúnuithe chun riachtanais foghlama na ndaltaí a aithint, mar bhonn eolais chun daltaí a roghnú agus chun an campa a dhearadh, agus mar chuidiú chun an teagasc a chur in oiriúint le linn an champa and agus chun an fhoghlaim a cheiliúradh. I measc na staitéisí praiticiúla don mheasúnú a d'fhéadfaí a úsáid le linn an champa beidh:

- Critéir Ratha a úsáid
- Aiseolas Éifeachtach a sholáthar
- An Cheisteoireacht a úsáid go hÉifeachtach
- Féinmheasúnú
- Piarameasúnú
- Rúibricí, seicliostaí, dialann foghlama, léaráidí anótáilte, léarscáileanna coincheapa, grianghraif, gearrthóga físe, scrapleabhar, fillteán SALF

Oiliúint

Cuirfidh an TES oiliúint ar fáil do gach múinteoir a bhíonn ar an gClár Campa Samhraidh. Tá sé seo éigeantach. Clúdófair na costais agus cuirfear ábhair an chúrsa ar fáil. Oiliúint trí huairt a' chloig a bheidh ann agus clúdófar gnéithe tábhachtacha ar nós riarachán, prionsabail, timpeallachtaí foghlama, modheolaíochtaí teagaisc spráíúla, cuairt ar an leabharlann, mar aon le pleanáil agus measúnú. Tarlóidh na seisiúin oiliúna faoi sholáthar na gCampaí Samhraidh um thráthnóna in Ionaid Oideachais ar fud na tíre.

Meastóireacht ar Champaí Samhraidh

Déanann an Chigireacht meastóireacht gach bliain ar rogha Campaí Samhraidh thar ceann TES. Is é cuspóir na meastóireachtaí seo ná dea-cheachtas a aithint agus a dhearbhu, agus moltaí a chur faoi bhráid scoileanna ar an tslí ina bhféadfaí na torthaí foghlama agus na heispéiris a fheabhsú do dhaltáí. Déantar an mheastóireacht ar gach cúrsa ag baint úsáide as creat agus critéir na gcampaí samhraidh.

Cur chuige don mheastóireacht

- Caithfidh an cigire sannta lá iomlán ag déanamh meastóireachta ar an gCampa Samhraidh
- Tarlóidh gach cuairt gan réamhfhógra
- Tabharfaidh an cigire aiseolas ó bhéal do na múinteoirí ag deireadh an lae
- Gheobhaidh an scoil tuairisc mheastóireachta ar an gcampa ina dhiaidh sin

7.

Treoir bhreise do mhúinteoirí chun tacú le clár na gcampaí samhraidh.

- Foghlaim agus teagasc teanga éifeachtach
- Pleanáil agus ullmhú éifeachtach
- Ról áisitheoirí na gcampaí samhraidh
- Ról na Cigireachta
- Acmhainní

Foghlaim agus teagasc teanga éifeachtach

Croípháirt de na campáí samhraidh is ea na leanaí a mhúineadh chun cumarsáid a dhéanamh i dteanga an champa. Sular féidir leis na leanaí cumarsáid éifeachtach a dhéanamh le linn

gníomhaíochtaí agus tascanna, ní foláir go múintear na heiseamláirí sprioctheanga go héifeachtach dóibh, bídís sa Bhéarla nó sa Ghaeilge.

Is é cur **chuige na cumarsáide** an cur chuige is éifeachtaí d'fhoghlaim teangacha. Baineann cnámha scéil réadúla agus ábhair ábhartha leis mar a mbíonn leanaí ag caint agus ag comhrá le cuspóir sainiúil i gceist. Ní foláir go mbíonn roghanna ag na leanaí faoin méid a mbeidh siad ag caint faoi, ná bíodh script ar bith acu! Meabhraigh gurb é múineadh na leanaí chun ceisteanna a chur an eochairghné chun dea-chumarsáid a spreagadh.

Baineann na croíghnéithe seo a leanas leis an bhfoghlaim teanga éifeachtach:

1. an Éisteacht
2. an Tuiscint
3. an Aithris
4. an Labhairt agus an Chumarsáid

Comhlánaíonn agus treisíonn gach ceann de na ceithre ghné a chéile, ach is í an labhairt agus an chumarsáid le chéile na haidhmeanna leis an bhfoghlaim teanga sa deireadh thiar.

Cá dtosóidh tú mar sin?

1. Tosaigh ach díriú ar théama nó ar chomhthéacs an champa
2. Pleanáil an sprioctheanga nua a bhaineann leis an téama, agus socraigh na ceisteanna, nathanna, treoracha sonracha srl. a bheidh in úsáid ag na leanaí chun cumarsáid a dhéanamh laistigh den chomhthéacs sin (m.sh. cluiche cláir a imirt:- 'mo shealsa', 'cé leo an seal?', 'téigh siar'...).
3. Pleanáil an ghníomhaíocht nó an tasc sonracha sa chaoi gur féidir le leanaí na heiseamláirí teanga nua a chleachtadh (m.sh. nathracha agus dréimírí)
4. Pleanáil an chaoi a ndéanfaidh tú measúnú ar chaighdeán úsáid na sprioctheanga ag na daltaí (seicliosta, físeán...).

Na trí chéim den fhoghlaim teanga éifeachtach

An chéim réamhchumarsáide

- Spreagthach -pictiúr, póstaer, físeán, dán, amhrán, sleamhnáin srl.
- Aithnítear feidhm teanga in éineacht le heiseamláirí roghnaithe den teanga & den fhoclóir. Áirítear leo sin focail agus abairtí nua, agus **ceisteanna** thar aon ní eile.
- Tagann ionchur teanga ina dhiaidh sin - go leor teagaisc dhírigh lán d'fhuinneamh.
- Go leor leor aithrise - na daltaí ina n-aonar, i mbeirteanna agus i ngrúpaí den chuid is mó - ar fhocail, nathanna agus ceisteanna nua, ag cur leis na focail i gcónaí, trí abairtí agus ceisteanna ach leas a bhaint as pictiúir agus leideanna.
- Is é an múinteoir a thugann an fuaimniú ceart, comhréir na habairte agus gníomhaíochtaí i gcónaí. Is iad na daltaí a dhéanann aithris/cleachtadh ar an teanga/bhfoclóir sin, agus a dhéanann cleachtaí - leabú na struchtúr teanga.

<ul style="list-style-type: none"> • Tacaíonn timpeallacht na foghlama leis an sprioctheanga.
<ul style="list-style-type: none"> • Céim na cumarsáide
<ul style="list-style-type: none"> • Cluichí/tascanna do bheirteanna/ghrúpaí beaga - cleachtann na leanaí an teanga nua-shealbhaithe • Rólimirt, cluichí, gníomhaíochtaí drámaíochta, tascanna. • Go leor tacaíocht ón múinteoir i ról éascaitheach
<ul style="list-style-type: none"> • Céim na hiarchumarsáide
<ul style="list-style-type: none"> • Téann an múinteoir i ngleic le hearráidí a aithníodh sa tréimhse chumarsáide den cheacht. Tugtar teanga theagmhasach faoi deara don phleanáil amach anseo. • Cuirtear síneadh le comhréir abairtí / teanga agus baintear leas astu i gcomhthéacsanna eile. • Múintear amhráin ghníomhacha, dánta agus rannta. • Déanann an múinteoir measúnú ar chaighdeán na foghlama teanga ag na leanaí, agus plleanáiltear na chéad chéimeanna eile.

Pleanáil agus ullmhú éifeachtach

Ní foláir do mhúinteoirí ó chlár na gcampaí samhraidh roinnt beartas agus nósanna imeachta éigeantacha a chur i dtoll a chéile chun reáchtáil shábháilte agus réidh an champa a áirithiú. Liostaítear sa lámhleabhar iad.

Ina theannta sin, is riachtanas le gach campa é go n-ullmhaíonn agus go bpleanálann múinteoirí go hiomchuí chun a chinntiú go ngnóthaítear torthaí foghlama. Ba chun na críche sin ar cheart do mhúinteoirí **forplean / plean seachtainiúil den champa** a ullmhú ina soiléireofaí an fhoghlaim atá ceaptha ar bhealach ginearálta. Ba chóir go dtabharfaí freagraí ar cheisteanna leis ar nós:

- Céard é téama nó sprioc an champa?
- Céard iad na torthaí foghlama ar leith maidir le foghlaim teanga ar a ndíreofar?
- Céard iad na torthaí foghlama ar leith maidir le huimhearthacht ar a ndíreofar?
- Céard iad na torthaí foghlama eile ar a ndíreofar?
- Céard iad na modheolaíochtaí as a mbainfear leas chun na torthaí sin a ghnóthú?
- Céard iad na gníomhaíochtaí foghlama spraiúla a phleanálfar?
- Céard iad na comhthéacsanna éagsúla as a mbainfear leas (m.sh. am lóin, tionól)
- Céard iad na timpeallachtaí foghlama as a mbainfimid leas?
- Céard iad na hacmhainní as a mbainfear leas?
- Cén chaoi a ndéanfimid measúnú ar fhoghlaim daltaí?

Ina theannta sin, ní foláir do mhúinteoirí pleanáil a dhéanamh ar bhunús laethúil, i leith gach ceachta nó comhthéacs foghlama. Ba cheart go nascfaí an **phleanáil laethúil** le pleanáil na gceachtanna agus an chomhthéacs foghlama shonrach, ag tarraingt ón bplean seachtainiúil. Ba chóir go mbainfeadh machnamh agus freagairt na gceisteanna a léiríodh thuas léi, ach le

sonraí níos sainiúla leo an uair seo. Ba cheart go dtabharfaí san áireamh leis an bpleanáil seo cumais, éilimh agus leasanna éagsúla leanáil maille le machnamh ar fhoghlaim an lae roimhe sin. Is fútsa féin é an chaoi chun do phleanáil a léiriú. Is í an ghné thábhachtach go ndeachaigh an fhoireann tríd an bpróiseas chun pleanáil agus ullmhú le chéile.

Ról áisitheoirí na gcampaí samhraidh

Tá na háisitheoirí ann **chun tacú agus cúnamh** leat chun leas a bhaint as na modheolaíochtaí is éifeachtaí chun an fhoghlaim a fheabhsú ar bhealach spráúil. Is thar an nguthán nó trí chuairt chomhairleach ó áisitheoir a thugtar an tacaíocht. Soláthrófar sonraí na tacaíochta thar an nguthán do mhúinteoirí ag an oíche eolais. Má thugtar cuairt ortsa, pleanálfaidh an t-áisitheoir leatsa roimh ré í, sula dtéann tú ar do scoil ionas gur féidir leat aontú ar sprioc don chuairt. **Níl ról meastóireachta ag áisitheoirí.** Is é sainchúram na Cigireachta é sin. Féadfaidh tú roghnú chun gnéithe de do phleanáil agus d'ullmhú a phlé leis an áisitheoir, **ach díreofar an phríomhaird ar an múineadh agus an fhoghlaim spráúil a bhíonn ar siúl laistigh den champa.** Tugtar spreagadh duit chun aontú ar eochairtheachtaireachtaí na cuairte agus chun iad a thaifeadadh, lena n-áirítear aiseolas faoin gclár foriomlán a thugtar de bhéal duitse ag an áisitheoir. Ní chomhdófar na háisitheoirí tuairisc i scríbhinn faoin gcuarda tacaíochta.

Ról na Cigireachta

Déanann an Chigireacht meastóireacht gach aon bhliain ar rogha Campaí Samhraidh thar ceann TES. Is éard is cuspóir leis na meastóireachtaí úd chun caighdeán an tsoláthair sa Chlár Campaí Samhraidh a fháil amach; chun tuairisciú chuig an Rannóg um Oideachas Múinteoirí (TES) de chuid na Roinne faoi chaighdeán foriomlán an tsoláthair; agus chun moltaí a dhéanamh do TES agus do na scoileanna faoin gcaoi chun torthaí agus eispéiris foghlama do dhaltaí a fheabhsú. Déantar gach cúrsa a mheastóireacht ach leas a bhaint as creatlach agus critéir an champa. Leagtar amach tuilleadh sonraí i Lámhleabhar na Múinteoirí. Soláthróidh an cigire aiseolas faoi na torthaí ón meastóireacht, agus tugtar spreagadh duit chun eochairtheachtaireachtaí na cuairte a thaifeadadh. Soláthróidh an Chigireacht tuairisc i scríbhinn, ina bhfaighfear torthaí agus moltaí don scoil.

Acmhainní

Ní sholáthraítear leis an gclár campa samhraidh teimpléid phleanála, pleananna ceachtanna ná acmhainní. Ina ionad sin, soláthraítear leis treoirlínte chun tacú le múinteoirí chun leas a bhaint as a bhfuil acu ina scoilsean cheana féin. Ina theannta sin, is iomaí acmhainní agus ábhar tacaíochta dá bhfuil ann ar láithreáin ghréasáin an NCCA, PDST agus Scoilnet. Is ag an oíche eolais do mhúinteoirí a sholáthrófar tuilleadh sonraí faoi na naisc ábhartha chuig na

láithreáin ghréasáin sin. Tugaimid spreagadh duitse chun leas a bhaint as na naisc sin chun tacú leis an bhfoghlaim spraoi-bhunaithe i do champasa.